

Recensie: Programmamanagement, Sturen op samenhang

Programmamanagement, Sturen op samenhang; door Theo van der Tak en Gert Wijnen. Kluwer, 2e druk (2007), 277 pagina's, ISBN 978 90 13 03628 2.

Recensent: A.P. Dreimüller, managementboek.nl

Een praktisch boek voor managers die geconfronteerd worden met een veelheid aan projecten met een onduidelijke samenhang en ontbrekend overzicht en prioriteit. Vaak is een organisatorische kerstboom het resultaat, maar volgens Van der Tak en Wijnen kan dat beter. In de complexer wordende maatschappij is in toenemende mate behoefte aan flexibiliteit, creativiteit, naast doelmatigheid en doeltreffendheid om de prestaties van een organisatie te garanderen. Het geheel moet worden gemanaged met een programma-aanpak. Een programma wordt door hen gezien als een verzameling projecten; een tijdelijke, unieke en complexe verzameling van samenhangende dynamische doelen en inspanningen, waaraan mensen met beperkte middelen doelgericht samenwerken.

In onze moderne samenleving wordt iedereen en elke organisatie in toenemende mate geconfronteerd met volstrekt nieuwe opgaven en uitdagingen. Pappen en nathouden is verleden tijd en het is zaak om beheerst de complexe vraagstukken fundamenteel anders aan te pakken. De mens is daarin de zwakke schakel, omdat deze van huis uit gericht is op dat wat hij kent. En dat is het verleden. Het is echter onmogelijk om nieuwe wegen in te slaan als het verleden daarvoor model moet staan. Die onzekerheid is een van de aspecten die fundamenteel veranderen in de weg staan. Per definitie zijn de nieuwe oplossingen niet bekend, maar de weg ernaar toe is wel te beschrijven. Van der Tak en Wijnen beschrijven die weg, die aanpak, in hun boek over programmamanagement.

Na een aanloop waarin het fenomeen wordt toegelicht wordt praktisch de vijf onderdelen besproken van programmamanagement (programmeren, besturen, autoriseren, organiseren en samenwerken). Elk van de onderdelen wordt onderverdeeld in samenhangende aspecten, die elk kort worden besproken. Zo wordt in 20 pagina's programmeren behandeld, waarbij de nadruk ligt op het inventariseren van de doelen en de hiërarchie en de samenhang daarvan. Een ideaal doel (ERdoel; betER, mindER, klantgerichtER, winstgevendER) wordt SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) geformuleerd en dat geeft MAGIE (meetbaar, acceptabel, gedragen, inspirerend en engagerend). Vanuit de Doelen worden de noodzakelijk Inspanningen geïnventariseerd en de Middelen benoemd (DIM-netwerk). Deze ordening leidt tot een resultaat (gereed product) met een effect (meetbaar gevolg).

De behandeling en praktische bespreking van het fenomeen programma-management wordt aangevuld met een uitgebreide verzameling checklisten en tips/valkuilen (deel 2) en een zevental goed geschreven en relevante voorbeelden van de toepassing uit de praktijk (deel 3). Verder is het boek uiterst gestructureerd (in zijn verwijzingen tussen de drie delen) en steeds voorzien van voorbeelden, korte samenvattingen en duidelijke tekeningen. Daarmee is deze tweede oplage van de tweede herziene druk van het boek van Van der Tak en Wijnen niet zozeer een lesboek, maar een leer- en praktijk boek, waar gezelschap en professional hun voordeel mee kunnen doen.

Dr. Ir. A.P. Dreimüller is directeur van roAg, een adviesbureau op het gebied van organisatie en management.

